

Foto: Hans Bærholm

DEN KUNSTNERISKE DIMENSION

I en dansk avis var der for nyligt et portræt under overskriften "Han var velfærdssamfundets arkitekt". Artiklen handlede om Jens Otto Krag - han var selvfølgelig ikke arkitekt, og overskriften er tydeligvis et billede på, at han tegnede de store linjer, som grundlagde velfærdssamfundet.

Til gengæld har rigtig mange arkitekter helt konkret tegnet velfærdssamfundet, forstået som de skoler, hospitaler, parcelhuse osv., der blev tegnet og bygget til at skabe de rammer, som realiserede velfærdssamfundets levede liv for det enkelte menneske og samfundet som helhed. En indsats, som til min store ærgrelse faktisk ikke er særlig godt beskrevet i historien om velfærdssamfundets opbygning.

SYNLIGE ARKITEKTER

Som vi har hørt i dag, så står vi nu over for at skulle udvikle velfærdssamfundet og realisere en række nybyggerier, infrastrukturer osv., som skal føre velfærdssamfundet et skridt videre. Og det vil virkelig skuffe mig, hvis en politiker skal krediteres for at være arkitekten bag velfærdssamfundet version 2.0.

Derfor skal vi som arkitekter i højere grad synliggøre værdien af vores faglighed som

en del af samfundets udvikling. Det kræver bl.a., at vi begynder at være mere synlige i den offentlige debat og indtager en rolle som virkelighedens arkitekter, der skaber den konkrete mulighed for bedre velfærd. Det er nemlig os, der er samlet her i dag, der bør indtage rollen som velfærdssamfundets virkelige arkitekter.

Skal det lykkes, så kræver det, at vi lukker op.

Dels over for den virkelighed og de ønsker, vi bliver mødt med, som det fx er tilfældet med forskning inden for helende arkitektur. Men det er også vigtigt, at vi åbner for og deler af vores viden og faglighed over for både samfundet og hinanden. Som arkitekter befinder vi os nemlig i en særlig branche, hvor vi den ene dag er konkurrenter og den anden dag samarbejdspartnere.

FAGLIGT SAMMENHOLD

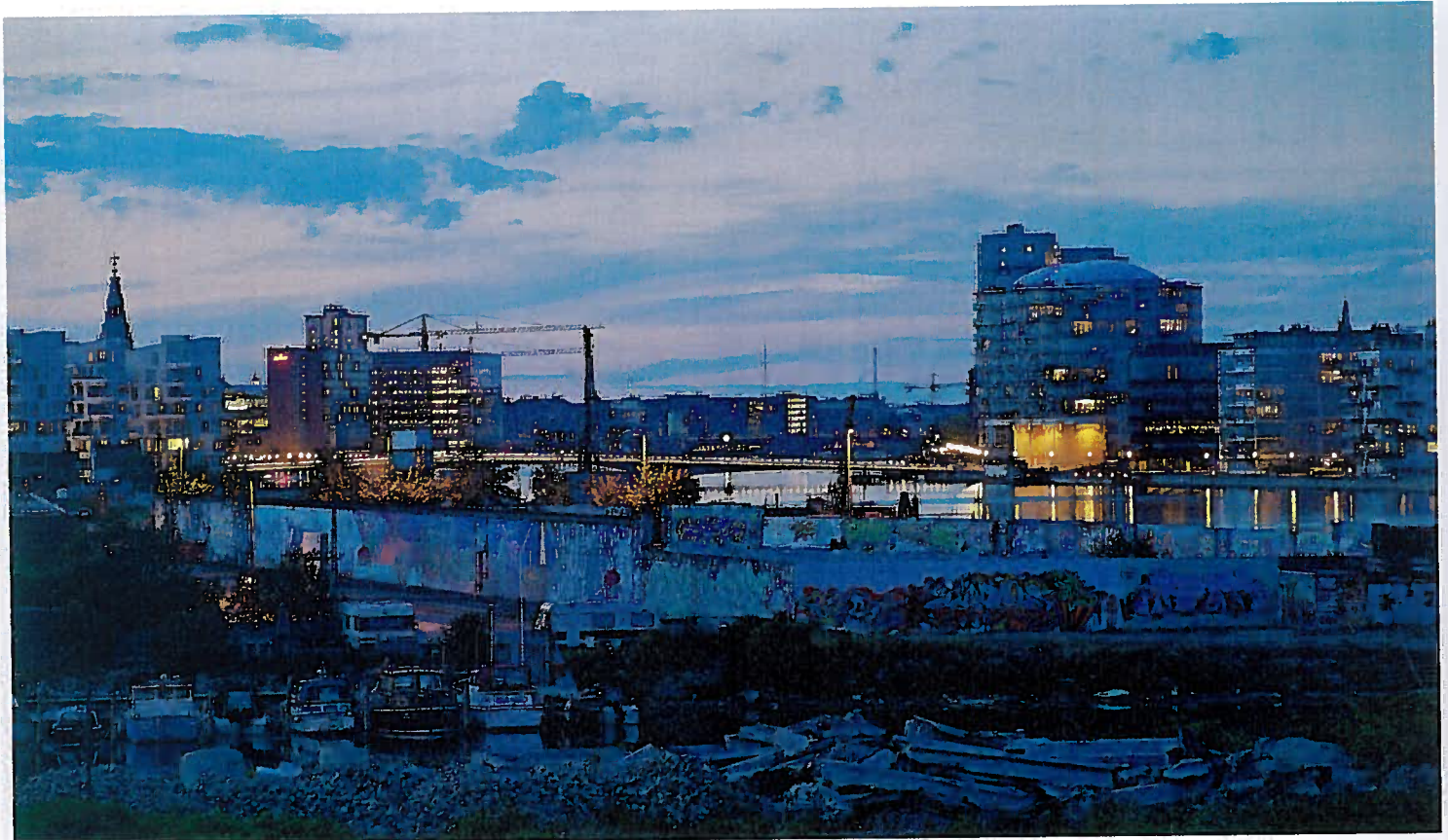
Det er her, vi skal huske på, at vi hver dag er fagkolleger - og at vi har en fælles interesse i, at samfundet, vores bygherrer og borgerne, forstår værdien af godt arkitektarbejde - forstår, at vi tilfører en værdi til byggeri og anlægsarbejder, som udvikler velfærdsstaten - ikke ved blot at være pennefører for politiske projekter, men ved at

tilføje den ekstra værdi, som kun vores faglighed kan bidrage med.

Arkitektur er en kunst, som både kan og skal berige menneskers liv.

Vi bør tale om helheder, holdbar og nyskabende arkitektur. En arkitektur, som ikke blot tilgodeser økonomi, hurtig developerprofit med den billigste og korteste vej fra A til B. Det er det, Akademiraadet som statens rådgiver i stigende grad gør for at skærpe opmærksomheden mod den værdi, god arkitektur beriger samfundet med. Og som Arkitektforeningen gør med en dag som denne, hvor vi både får mulighed for at mødes og drøfte udfordringer og muligheder med hinanden og påvirke centrale beslutningstagere.

Det er også en mulighed for at rykke sammen og mobilisere en fælles indsats for at gøre opmærksom på arkitektens rolle og den værdi, vores faglighed skaber. Selv om vi alle ser forskelligt på, hvad der er gode løsninger, og hvordan god arkitektur skabes, er vi alle passionerede og fagligt stærkt funderet, og bidrager hver især til velfærdssamfundets levede liv. Derfor vil jeg gerne opfordre til, at vi er langt mere offensive i den offentlige debat.

Akademiraadets formand, arkitekt MAA Johnny Svendborg, holdt festtalen ved AAs årskonference i Aarhus d. 7. november. Han opfordrer til, at faget rykker sammen og kæmper offensivt for en arkitektur, som ikke kun tilgodeser økonomi og hurtig developerprofit.

STATENS LAVE AMBITIONSLEVELLE

Det er en ambition, vi allerede arbejder med i Akademiraadet, hvor vi bl.a. har rejst en debat om statens planer om at flytte styrelser og institutioner, fordi traditionen med at det offentlige bygger kvalitetsbygninger til sig selv dermed kommer under pres, når staten ikke længere bygger selv, men blot lejer sig ind i effektive developerbygninger. En anden sag, som vi p.t. udtaler os om, er Danmarks havnearealer.

Rådets holdning er fx, at hele udbygningen af Københavns Havn kunne have været langt bedre, hvis arkitekter var blevet inviteret til at skabe en masterplan for hele havnen, i stedet for at der nu arbejdes med punktnedslag uden blik for den store sammenhæng eller nytænkning.

Og København er absolut ikke den eneste havneby, hvor arkitekter kunne bidrage med langt mere kvalificerede transformationer end det, som ejendomsmæglerne lige ser for sig.

Desuden mener vi – og siger det også til ministre og andre – at infrastruktur selvfølgelig også er arkitektur, og at det kræver arkitektonisk stillingtagen, når veje og broer anlægges i det åbne land i vores sårbare natur.

I Akademiraadet mener vi også, at det er vigtigt at forstå, at vores stærke faglighed ikke opstår af sig selv, og at det er usædvanligt kortsigtet at skære ned på de kreative uddannelser, da velfærdssamfundet kun udvikles ved at styrke nytænkning og evnen til at drømme, tænke, se og forme det, som endnu ikke er.

I ARKITEKTERNES HÆNDER

Når vi arkitekter tegner og planlægger, kan vi selvfølgelig indbyrdes være uenige om de konkrete løsninger, men vi skal stå sammen om at styrke oplevelsen af, at arkitektonisk kvalitet også betaler sig.

Jeg mener faktisk, at vi er forpligtet til at dele ud af vores viden og særlige indsigt ved bl.a. at deltage i samfundsdebatten, så fagligheden kommer til udtryk, og omverdenen forstår den værdi, vi skaber.

Sagen er jo, at vi arkitekter har en helt særlig evne til at se helheder og sammenhænge – også inden de findes.

Jeg synes, at vi skal love hinanden, at vi bakker op om alle, der slår et slag for at styrke kendskabet til vores faglighed og den rolle, vi spiller i udviklingen af samfundet, og således hjælper med at synliggøre værdien af vores arbejde. Det vil kun skabe

en bedre vej for os alle sammen, når fremtidens projekter skal realiseres, og det vil – ikke mindst – skabe en bedre arkitektur, til glæde for samfundet som sådan.

At forme de fysiske rammer for fremtidens velfærdssamfund ligger faktisk i arkitekternes hænder. Det har det gjort før, det gør det nu, og det gør det fremover.

IND I DEBATTEN

Og hvis ikke Jens Otto Krag skal have hele æren, så skal vi deltage langt mere i den offentlige debat! Ikke kun fordi de masterplaner, bygninger, landskaber og det design, vi skaber konkret betyder noget for det enkelte menneskes velfærd, men også fordi vi er de eneste, som kan tilføre den kunstneriske dimension i byggeriet, og fordi æstetik og kvalitet er en merværdi, som frisætter tanken og skaber grobund for velfærd. Denne kunstneriske dimension løfter byggeriet og løfter dermed de mennesker, som den er skabt for.

Jo mere vi siger nu, jo mere får vi at sige i realiseringen af velfærdsstaten version 2.0. – som de virkelige arkitekter...